

Generel instruks

Utilsigtede hændelserⁱ

Målgruppe

Sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere.

Formål

- At sikre, at de utilsigtede hændelser giver læring og støtter udviklingen af kvalitet og sikkerhed for både borgere og personale.
- At sikre, at utilsigtede hændelser bliver rapporteret korrekt til Dansk Patientsikkerhedsdatabase.

Sådan gør du

Hvem skal rapportere?

- Den, der opdager hændelsen, skal rapportere den. Hvis du har brug for hjælp til rapporteringen, skal du søge hjælp hos kollega.

Hvordan skal du rapportere?

- "Medicin ikke givet" og "Fald" skal samlerapporteres. Se nedenfor.
- Andre hændelser rapporteres gennem Nexus via linket, som kommer op, når du bruger skemaet UTH-indberetning. Skemaet ligger under "FSIII udvidet".
- Du kan spare tid ved at kopiere det, du har skrevet i skemaet, før du klikker på linket. Så kan du sætte det direkte ind i rubrikken "Her skal du give en uddybende beskrivelse af hændelsen – husk at lægge særlig vægt på forhold, som bidrog til hændelsens opståen" i Dansk Patientsikkerhedsdatabases rapporteringsskema.
- Du skal herefter bruge linket for at komme videre til rapporteringsskemaet til Dansk Patientsikkerhedsdatabase, da hændelsen ellers ikke bliver rapporteret.
 - Tryk på "Søg", vælg området "Hjemmesygepleje" og derefter "Gribskov Kommune"
 - Stednavn: Skriv hvilket distrikt, du arbejder i. Hvis hændelsen er sket et andet sted, skriver du det under "Patientovergang"
 - Beskriv hændelsen kort og præcist
 - Giv gerne forslag til at forebygge, at hændelsen sker igen. Tal evt. med kolleger
 - Indtast borgerens navn og CPR-nummer
 - Tjek, at dine kontaktoplysninger er korrekte. Dine kontaktoplysninger bliver slettet, når rapporten er færdigbehandlet.
 - Tryk "Send". Ved behov kan du printe formularen før afsendelse.

Samlerapportering

- "Medicin ikke givet" og "Fald", og hvor konsekvensen er "Ingen skade" eller "Mild skade", skal rapporteres på skemaerne til samlere registrering.
- Skemaerne hænger på opslagstavlen på kontoret.
- Skriv den utilsigtede hændelse på skemaet første gang, du kommer på kontoret efter hændelsen.
- En gang om måneden sender patientsikkerhedskoordinatoren skemaerne til risikomanageren. Skemaerne inddrages også i forbindelse med triagering og fx ved personalemøder.
- En gang om måneden modtager ledere og patientsikkerheds-koordinatorene en oversigt over de hændelser, der er rapporteret i hvert distrikt i den forgangne måned.

Hvad skal du rapportere?

- Hændelser, du selv er en del af, og hændelser, du opdager, og som du ikke selv er en del af.
- Hændelser, som du opdager, efter de er sket.
- Hændelser, som du opdager, selvom de ikke er sket i Helhedsplejen, men fx på sygehuset, hos anden leverandør af hjemmepleje, hos lægen eller på apoteket.
- Du har pligt til at rapportere hændelser, der handler om:
 - Medicinfejl, fx at borgeren ikke får sin medicin, eller at der er forkert medicin i doseringsæsken eller dosisposen
 - Uheld for borgeren, fx fald
 - Infektioner hos borgeren, fx urinvejsinfektioner eller lungebetændelse
 - Sektorovergang, fx svigt i samarbejdet mellem sygehus og Helhedspleje, i forbindelse med at borgeren bliver indlagt eller udskrevet
 - Uventede dødsfald
 - Skader, som giver borgeren varige mén, hvor borgeren indlægges akut, får behov for øget behandling, eller hvor borgeren dør.
- Du skal også rapportere fx tryksår og brist i kommunikationen mellem fx leverandører eller kolleger.

Hvornår skal du rapportere?

- Beskriv hændelsen i Nexus, når du opdager den. Rapportér hændelsen til Dansk Patientsikkerhedsdatabase så hurtigt som muligt, efter den er sket, og senest efter 7 dage (bortset fra samlerapportering, som skal rapporteres med det samme).

Hvorfor skal du rapportere?

- For at andre kan lære af hændelsen.
- For at forebygge, at hændelsen sker igen.

Hvad sker der med din indrapportering?

- Rapporten sendes til kommunens risikomanager, som læser den og sender den videre til sagsbehandleren for den enkelte enhed eller patientsikkerhedskoordinatoren. Sagen bliver behandlet fortroligt.
- Sagsbehandleren vurderer hændelsen og beder dig måske om supplerende oplysninger.
- Leder, patientsikkerhedskoordinator og/eller risikomanager vurderer, om der skal foretages en hændelsesanalyse.
- Alle hændelser arkiveres til statistik.
- Når hændelsen er færdigbehandlet i kommunen, sendes den til Styrelsen for Patientsikkerhed. Inden da slettes oplysningerne om dig og om borger
- Du bliver ikke stillet til regnskab for hændelsen, du rapporterer, hverken med hensyn til ansættelse, tilsyn eller strafferet.

Læring af utilsigtede hændelser

- En gang om måneden mødes distriktsleder og patientsikkerhedskoordinator og drøfter de rapporterede hændelser.
- De tager stilling til, hvordan hændelserne skal tages op, så alle kan lære af dem.
- De tager også stilling til, om der fx skal ændres på arbejdsgange for at hindre, at hændelsen sker igen.
- Hændelserne kan fx tages op på sikkerhedsmøder og personalemøder, beskrives i nyhedsbreve, være grundlag for temaer og undervisning og synliggøres på opslagstavler eller på Intranet Bølgen.

Dokumentation

- Se afsnittet "Hvordan skal du rapportere?" ovenfor.

Ordforklaring

- En utilsigtet hændelse (UTH): Hændelse og fejl, som ikke skyldes borgerens sygdom, og som er sket ved sundhedsfaglig virksomhed, fx håndtering af medicin. Det er en hændelse, som medfører skade på borgeren. Hvis skaden bliver afværget eller ikke opstår, er der tale om nær-hændelse. Nærhændelser skal også rapporteres.
- Risikomanager: En person, der er ansat i kommunen eller regionen, og som understøtter arbejdet med utilsigtede hændelser. Risikomanageren kan fx rådgive, om en hændelse skal indberettes, og hjælpe med at gøre det.

Referencer og nyttige links

- Bekendtgørelse om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet m.v. BEK nr. 1 af 3. januar 2011
- Vejledning om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet m.v. VEJ nr. 1 af 3. januar 2011
- Vejledning om udfærdigelse af instrukser. VEJ nr. 9001 af 20/11/2000
- Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside om utilsigtede hændelser <https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/>
- Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside om samlerapportering <https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/samlerapportering/>
- Vejledning i at registrere og rapportere UTH gennem Nexus Mobil

Bilag

- Pjece: Hjælp os med at blive endnu bedre. Styrelsen for Patientsikkerhed, november 20218. <https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/~media/9284721F392C4A4FBE738BA50F013C4E.pdf>

Instruksen er udarbejdet af: Kirsten Pultz Farmaceut	Ansvarlig for instruksen: Kirsten Pultz Farmaceut	Godkendt af: Camilla Köcher Strøyberg, distriktsleder Camilla Woller-Nielsen, distriktsleder Katarzyna Darling, distriktsleder, Camilla Frederiksen, palliationssygeplejerske. LU
Revisionsdato: 14.6.2021	Næste revision: 14.6.2022	